

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERȚIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserțiunile se adresează ADMINISTRĂȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Dezarmare generală și pace

Între 9—14 iulie 1962 a avut loc la Moscova Congresul Mondial pentru dezarmare generală și pace. Congresul acesta a fost cea mai mare, mai reprezentativă adunare a forțelor ce luptă pentru pace. La ea au participat mai mulți delegați decît la oricare altă întrunire a mișcării mondiale pentru pace, iar acești delegați au reprezentat cele mai largi cercuri ale opiniei publice, popoarele din cele mai multe țări, organizații pentru pace din cele mai numeroase, oameni de diferite națiuni și rase, convingeri politice și credințe religioase, clase sociale și profesii. Numărul delegaților, oaspeților și observatorilor veniți din 121 de țări, a fost de 2.469. Așa că în sala Congresului se părea că sînt de față inșiși popoarele pămîntului.

Timp de 6 zile, Congresul a dezbătut problema centrală a vremii noastre: dezarmarea generală și totală, garanția sigură a unei păci veșnice. Congresul a arătat că ideea dezarmării generale și totale, formulată pentru prima dată de Uniunea Sovietică, a devenit cauza scumpă a tuturor popoarelor. Niciodată forțele păcii n-au fost atît de mari și de puternice ca în zilele noastre. Ele sînt mai puternice decît forțele războiului și pot impune ca cercurile agresive din Apus să bată în retragere, să asculte de voința de pace a popoarelor. Congresul a dovedit totodată că înfăptuirea dezarmării generale și totale nu este numai necesară ci și posibilă. El a contribuit la crearea unui larg front unit al tuturor forțelor ce luptă pentru pace și dezarmare, care se împreună ca niște piraie deosebite în albia aceluiaș fluviu, și prin aceasta acțiunea împotriva războiului pentru pace este mai puternică, mai rodnică.

În primele două zile au avut loc ședințe plenare, la care președintele executiv al Prezidiului Consiliului Mondial al Păcii, prof. John Bernal, a făcut un raport asupra dezarmării generale și mijloacelor de luptă pentru pace și și-au spus cuvîntul reprezentanții ai diferitelor popoare și organizații pentru pace, toți accentuînd necesitatea dezarmării generale și totale și condamnînd experiențele cu arme atomice în atmosferă și în Cosmos făcute de S.U.A. în Oceanul Pacific. Un moment important a fost cuvîntarea lui N. S. Hrușciov despre „Dezarmarea generală și totală — garanție a păcii și securității tuturor popoarelor”, în care s'a arătat politica de pace a Uniunii Sovietice, bazată pe principiile

coexistenței pașnice și lupta ei consecventă pentru interzicerea armei atomice pentru dezarmare generală. „Clopotul de alarmă al Congresului să răsună în întregul Univers și să însuflețească noi zeci de milioane de oameni la luptă hotărîtă, plină de abnegație, pentru o pace trainică pe pămînt” — a încheiat premierul sovietic în aplauzele entuziaste ale congresiștilor.

În zilele următoare s-a lucrat în patru comisii, care au dezbătut diferitele aspecte ale dezarmării: „Dezarmarea și problemele ei politice și tehnice” (Comisia 1); „Aspectele economice ale dezarmării” (Comisia 2); „Dezarmarea și independența națională” (Comisia 3); „Aspectele morale, culturale, medicale și juridice ale problemei dezarmării” (Comisia 4). De asemenea au avut loc întruniri pe profesii. Rapoartele cu privire la activitatea Comisiilor au fost prezentate în ședința de închidere a Congresului din 14 iulie. Din aceste rapoarte rezultă că membrii comisiilor s-au pronunțat pentru dezarmare generală și totală sub control internațional, pentru crearea de zone denuclearizate regionale, pentru interzicerea experiențelor cu arme atomice, etc. — dezarmarea fiind singura cale de asigurare a păcii, de progres economic, de întărire a independenței țărilor slab dezvoltate și de desființare a colonialismului, de relații comerciale și culturale între popoare ș. a.

În aceeaș ședință Congresul a aprobat textul *Mesajului către toate popoarele lumii*. În acest Mesaj participanții la Congres își exprimă convingerea „că dezarmarea este nu numai vital necesară ci și posibilă. Ieri, ea a fost visul celor mai luminate minți ale omenirii. Astăzi dezarmarea a devenit o sarcină practică, pentru îndeplinirea căreia trebuie să lupte fiecare dintre noi”. Dezarmarea generală „va fi utilă tuturor” pentru că fondurile eliberate și economisite pot folosi la „ridicarea nivelului de trai din toate țările”, la „progresul țărilor slab dezvoltate” și pentru că prin lichidarea bazelor militare străine și retragerea trupelor de pe teritorii străine se va realiza mai ușor eliberarea popoarelor coloniale și popoarele recent eliberate își vor consolida independența.

„Dezarmarea trebuie să fie generală și totală și să se efectueze sub un sever control internațional. Nu poate exista nici un fel de dezarmare fără control și nici un fel de control fără dezarmare”.

Dezarmarea însă nu se realizează „de la

sine”. „Numai eforturile popoarelor din toate țările îi pot sili pe oamenii de stat să găsească o soluție. Protestele izolate nu mai sînt suficiente. A venit timpul să se creeze o puternică mișcare împotriva cursei înarmărilor și a tuturor pregătirilor militare”. Evitarea unui război nuclear a fost posibilă în ultimii 17 ani, „datorită eforturilor neobosite ale popoarelor care luptă pentru pace”. Congresul însă cheamă și pe ceie încă nu și dau seama de pericolul cursei înarmărilor și nu participă la lupta pentru pace, zicînd: „Înțelegeți ce zile periculoase trăim, veniți în rîndurile celor ce luptă pentru dezarmare și pace”.

Pronunțîndu-se „împotriva oricăror experiențe cu bombe sau dispozitive nucleare” care „amenință viața și sănătatea generațiilor actuale și viitoare” și „acelerează ritmul cursei înarmărilor”, Congresul cere guvernelor puterilor nucleare să ajungă la „un acord cu privire la încetarea tuturor experiențelor cu arma nucleară și să încheie un tratat cu privire la interzicerea pentru totdeauna a tuturor acestor experiențe, pretutîndeni — în atmosferă, în Cosmos, sub pămînt și sub apă”, ca „un prim pas pe calea spre interzicerea totală și distrugerea integrală sub control riguros a armei nucleare și a tuturor mijloacelor de transportare a acestei arme”.

„Sarcina noastră principală și urgentă — declară Congresul — este de a obține ca guvernele să încheie un tratat cu privire la dezarmarea generală și totală sub control internațional riguros”. „Acordul pentru dezarmare generală și totală poate fi realizat numai în cazul cînd popoarele își vor intensifica presiunile” asupra guvernelor occidentale, care se mențin pe poziții agresive. Forțele păcii trebuie să dea exemplul colaborării și buneînțelegerii. Congresul „a adus o mare contribuție” la unirea forțelor păcii. Rămîne ca în fiecare țară luptătorii pentru pace să acționeze în mod unitar.

„Pasivitatea dăunează păcii. Depinde de noi toți ziua cînd va veni eliberarea omenirii de primejdia morții atomice. Noi, cei care dorim pacea, sîntem mulți la număr. Dacă vom acționa cu toții și dacă toți cei care acționează vor fi strîns uniți, vom putea să deschidem calea spre înfăptuirea țelului nostru comun: menținerea păcii”. Cu aceste cuvinte se încheie impresionantul Mesaj către popoarele lumii.

Lucrările Congresului mondial pentru dezarmare generală și pace de la Moscova

(Continuare în pag. 2)

Cuvîntul păcii și prieteniei

Mintuitorul prin pilda semănătorului deschide deodată orizontul larg al ogoarelor întinse, în care semănătorul aruncă sămînța, întru nădejdea rodului bogat de miine. Dar prin aceste cuvinte Mintuitorul deschide și necuprinsul orizont al sufletului, în care de-a lungul secolelor s-a semănat sămînța cuvîntului lui Dumnezeu, sămînța atitor cuvinte omenesti. Parcă vedem conducători, profesori, oratori, îndrumători, predicatori, aruncînd sămînța cuvîntului în milioane și milioane de suflete. Astăzi am putea spune că întreaga omenire e un imens ogor spiritual, în care prin cuvîntări, conferințe, predici, cărți, ziare, radio, televiziune, cinematograf, teatru și alte mijloace — se seamănă cuvinte variate, și așa cum minunată e puterea unui bob de grâu căci din el răsar 40-100-200 de boabe, tot așa „ca'n basme-i a cuvîntului putere”, cum zice poetul Vlahuță. Se-nțelege că noi trebuie să primim cuvîntul de prietenie și pace, de libertate și dreptate, de frățietate și progres, prin care popoarele merg spre o viață pașnică și fericită și nu cuvintele ațîțătorilor la război și nedreptate.

Se cuvine să precizăm: semănători ai cuvîntului nu sînt numai cei ce prin profesiunea lor sînt îndrumători ai altora, ci semănător al cuvîntului este fiecare om. Oare părinții cînd vorbesc întreolaltă în fața copiilor, sau cînd vorbesc copiilor, nu sînt semănători ai cuvîntului în sufletul fraged al acestor copii? Oare doi oameni, care discută pe stradă sau altundeva, nu-și seamănă reciproc în suflete sămînța unui anumit cuvînt? Ba da! Orice cuvînt rostit de orice om,

Dezarmare generală și pace

(Urmare din pag. 1)

și Mesajul Congresului au avut un larg ecou în toate țările. Ele au dus la unirea mai strînsă a forțelor păcii, care acționează și mai hotărît împotriva ațîțătorilor la război, pentru dezarmare și pace.

Aprobînd întru totul hotărîrile Congresului, poporul nostru, alături de celelalte popoare socialiste, va milita și mai departe pentru unirea forțelor păcii într-un front cît mai larg de luptă pentru înfăptuirea idealului scump al omenirii: dezarmarea generală și totală.

Biserica noastră — care și-a spus cuvîntul la Congres prin I. P. S. mitropolit Iustin al Moldovei, membru al delegației romîne, (în comisia 4) — este alături de popor și sprijinește lupta lui pentru realizarea hotărîrilor Congresului, pentru dezarmare, pace și prietenie.

Participarea la acest Congres a reprezentanților diferitelor Biserici creștine din țările occidentale (Anglia, S.U.A., Canada, Norvegia, etc.) și din țările socialiste, ca și a membrilor partidelor catolice, dovedește că creștinii de diferite confesiuni sînt una în acțiunea de sprijinire a luptei popoarelor pentru dezarmare generală și pace.

Congresul mondial de la Moscova a arătat că forțele păcii sînt mai puternice decît forțele războiului, că prin lupta lor unită și organizată pacea va învinge războiul. El a întărit unitatea de acțiune a forțelor păcii și hotărîrile lui însușesc sute de milioane de oameni cinstiți — de diferite naționalități, profesioni, convingeri politice și credințe religioase — la luptă și mai intensă, și mai hotărîtă pentru dezarmare și pace. Această luptă va fi încununată cu biruința definitivă a păcii pe toată suprafața pămîntului.

Telegraful Român

în orice împrejurare e o sămînță care cade în sufletul cuiva și aduce roadă, mai devreme sau mai tîrziu. Nici un cuvînt nu se pierde în zadar, căci orice cuvînt lasă o urmă, mai slabă sau mai puternică. Așa cum vîntul încrucișează în văzduh o mulțime de semințe și acestea cad în locuri variate și incolțînd dau roade variate așa și în văzduhul sufletelor se vîntură cuvinte variate, care cad în diferite suflete și dau roade diferite. Fiecare om e totodată și semănător, care seamănă cuvintele sale, și un ogor în care se seamănă o mulțime de cuvinte. Verba volant, ziceau romanii, cuvintele zboară, ca semințele purtate de vînt, pătrund în suflete și acolo incolțesc dînd fie neghina răutății, fie griul bunătății. Unele cuvinte zidesc, altele dărîmă; unele cuvinte aduc pace, altele involburare și furtună; unele cuvinte încurajează la bine, altele zămislesc răul, și-l ațîță mai tare; unele cuvinte înalță și înobilează inima, altele o înjosesc și o încătușează în bezna patimilor; unele cuvinte luminează calea cea dreaptă, altele duc pe cărări întortochiate.

Nu există cuvînt care să nu rodească într-un fel sau altul, spre bine sau spre rău. De aceea scris este că „fiecare va da seama de orice cuvînt ieșit din gura sa”, chiar dacă scapă de răspundere pe pămînt nu va scăpa în cer. Oare nu ne chinuie conștiința pentru un cuvînt nesocotit prin care am produs suferință? Oare nu ne simțim fericiți mult timp pentru un cuvînt bun prin care am adus bucurie? Oare nu ni se impută toată viața un cuvînt prin care am distrus un suflet? Oare nu sintem recunoscători toată viața pentru un cuvînt, care ne-a scos din desnădejde? Conștiința noastră și a celorlalți ne judecă fiecare cuvînt. Cu atît mai mult Dumnezeu care este însuși adevărul. De aceea fiecare trebuie să fie cu băgare de seamă ce cuvinte seamănă nu numai la ocazii festive, ci și în convorbirile zilnice, în discuțiile mărunte, căci mare e răspunderea ce ne-o luăm asupra noastră, cu fiecare cuvînt ce-l aruncăm în lume. Regula după care trebuie să ne orientăm o formulează Sf. Apostol Pavel astfel: „Nici un cuvînt rău să nu iese din gura voastră, ci numai ce este bun spre zidire după trebuință, ca să dea har celor ce-l aud” (Ef. 4, 29). E clar: creștinul să nu rostească nici un cuvînt rău, ci numai cuvinte ziditoare, cuvinte cu folos, cuvinte binefăcătoare.

S-ar părea că acest lucru nu e așa de greu. Și totuși el se poate realiza numai printr-o luptă necontenită zi de zi, clipă de clipă. Insemnătatea acestei stăpîniri a limbii prin care ea este pusă în slujba binelui și nu a răului, o arată clar Sf. Iacob în epistola sa (3, 2-12). El face cîteva comparații foarte potrivite. Zăbala este un lucru mic față de cal și totuși prin zăbală îl stăpinim și îl ducem unde vrem. Cirna este un lucru mic față de corabie și totuși prin cirmă corabia este dusă unde vrea cirmaciul. „Așa și limba mic mădușar este, dar cu mari lucruri se fălește”. „Ea poate duce omul întreg la pieire sau la izbăvire, poate pierde milioane de oameni sau le poate întoarce la adevăr și viață”. „Cu ea binecuvîntăm pe Domnul și Tatăl, cu ea blestemăm pe oameni, care sînt făcuți după asemănarea lui Dumnezeu. Din aceeași gură iese binecuvîntarea și blestemul”. E bine așa? — Nicidecum. „Oare izvorul din aceeași vină lasă să curgă și apa dulce și cea amară?” E firesc dar ca gura să grăiască numai cele bune și să fie închisă pentru cele rele. Dacă omul poate îmblinzi tot felul de fiare, nu va lupta să-și domolească limba sa și nu se va feri să n-o transforme în „venin aducător de moarte”? Limba nestăpînită este mai rea decît orice fiară, căci fiarele sfîșie carnea, pe cînd limba sfîșie inimile, fiareleucid trupul, pe cînd limba ucide sufletul. De aceea trebuie să ne silim a o domoli și a o pune în slujba iubirii.

Aceasta este porunca, acesta este idealul, căci

„dacă nu greșește cineva în cuvînt, acela este bărbat desăvîrșit, în stare să-și înfrineze tot trupul”, zice Sfîntul Iacob. Cel ce-și stăpînește limba acela este stăpin peste toate acțiunile, gîndurile și simțămintele sale, acela orice grăiește, grăiește cu folos.

Ieșit-a semănătorul să samene sămînța sa... Și fiecare cuvînt e o sămînță care poate rodi pierzare sau izbăvire, pagubă sau folos, tulburare sau pace. Se cuvine ca fiecare creștin să-și aducă aminte că de un cuvînt poate atîrna fericirea sau osînda sa veșnică și a altora. Printr-un cuvînt tilharul cel de-a dreapta s-a mintuit; printr-un cuvînt tilharul celălalt s-a osîndit. Iar astăzi mai mult ca oricînd, trebuie să fim semănători în deosebi ai cuvîntului păcii, ai cuvîntului iubirii. Să semănăm și noi cuvîntul păcii și prieteniei, alături de sutele de milioane de semănători ai păcii și înfrățirii, ca să ne arătăm cu adevărat fiii ai lui Dumnezeu după har, după pilda marelui semănător Iisus Hristos, care „a venit să aducă pacea și înfrățirea tuturor”, în veacul de acum și viața cea veșnică. Amin.

Pr. Prof. Nicolae Mladin

Despre fericire

Toată cantitatea de fericire, pe care o dobîndește omul e determinată de cantitatea de energie, pe care o dăruiește el însuși societății omenesti, prin forțele sale trupesti și sufletești.

Sînt fericit! Și acum stau și mă gîndesc ce-i fericirea? Dar ce-i fericirea altceva, decît faptul de-a trăi? A trăi cinstit, în viața mea, cu un fel bine ales! Și ca să poți trăi cinstit, trebuie să năzui, să te lupți, să iei cîteodată totul de la început. Iar liniștea „celui care nu vrea nimic este, socotesc, pur și simplu o ticăloșie”. De pildă, să luăm cazul a doi oameni fericiți. O femeie este fericită, pentru că e frumoasă, sănătoasă și tînără și trăiește în belșug, avînd de toate. O altă femeie învățată a descoperit de curînd, un nou preparat farmaceutic de vindecare a unor boli și e și ea tare fericită. Eu însă o prefer pe aceasta din urmă și mă închin în fața unui om fericit ca acesta. Căci principiul și izvorul fericirii este să mergi și să realizezi din fel în fel, cît mai mult și cît mai bine. Viața omenescă e o împletitură aleasă de țeluri mărețe, pe care ești dator să le duci la bun sfîrșit, ca să te bucuri și să fii mulțumit tu, ca și societatea din care faci parte.

Asta e deviza și finta fericirii pe pămînt! Toată tinerețea și viața ta pune-o în slujba poporului, pentru mai binele și deplina lui fericire, ca și a ta. Atunci ai fost de folos țării și poporului. Ostenelile tale au contribuit la fericirea tuturor. Căci tinerețea fără bătrînețe este energia permanentă a omului creator; iar viața fără moarte este durata cea veșnică a faptelor lui nemuritoare, care vor vorbi despre el peste veacuri. Vei putea zice atunci: Sînt fericit că nu mi-am trăit rău anii cei tineri, și mi-am păstrat voința dîrză de luptă, preluînd-o de la cei care au fost mai curajoși decît mine și au mers în frunte.

Dacă s-ar întoarce încă odată tinerețea înapoi, aș face din nou același drum, doar cu mai multă străduință. Atunci aș contribui și mai mult la mai binele și fericirea tuturor. Cupa belșugului în toate să fie totdeauna plină, pentru toți, dar la umplerea cupei fiecare din noi să-și aducă contribuția și fiecare din noi să-și ia partea ce i se cuvine, cu muncă cinstită și în dreptate. Dacă vrei să te bucuri de belșug și fericire, contribuie cu forțele tale la realizarea deplină a lor!

Adă, fiule, contribuția ta prin energia muncii tale cinstite la binele omenirii!

Prelucrare de

Pr. V. Anastasiu-Bassarabin

Din învățăturile Sf. Ioan Gură de Aur

— Să ne înfrinăm cugetele, să devenim cum-pătați, smeriți și blinzi, că pe unii ca aceștia fericește Hristos înaintea tuturor, zicînd: „Fericiți cei săraci cu duhul“.

(Omilia I la II Tesaloniceni)

— Bucuria și mulțumirea creștinilor este de a face tot ceea ce este bun și plăcut lui Dumnezeu.

— Să nu ne îngrădim unii pe alții, ci să ne legăm împreună cu dragostea.

(Omilia IV la II Tesaloniceni)

— Mari cu adevărat sînt foloasele pe care le putem cîștiga prin rugăciunile Sfinților făcute pentru noi, dar numai atunci cînd și noi lucrăm.

— Băgați bine de seamă că Hristos nu ne-a poruncit nici unde să stăm în nelucrare.

— Pentru aceasta ți-a dat Dumnezeu mîini, nu ca să iei de la alții, ci ca să dai.

(Omilia V la II Tesaloniceni)

— În toată viața noastră noi trebuie să facem binele. Dacă am început cu faptele bune, iar după aceea ne lenevim, am pierdut totul, am stricat totul.

(Omilia I la epistola către Filipeni)

— A face milostenie (a face binele) nu înseamnă a da în mod simplu, ci a da cu bunăvoință, cu bucurie.

(Omilia II la epistola către Filipeni)

— Dumnezeu a umplut pămîntul cu viețaji. Și pentru cine? Pentru tine. Dar pe tine pentru ce te a făcut? Pentru bunătate.

(Omilia V la epistola către Filipeni)

— Nimic nu poate fi mai străin de sufletul creștinului, ca ușurătatea minții.

(Omilia VI la epistola către Filipeni)

— Iubire de argint nu se numește numai aceea de a pofti multe, ci cu deosebire de a fi împătimit după bani. A pofti mai mult decît necesarul aceasta este iubirea de argint.

(Omilia VII la epistola către Filipeni)

— Cînd noi îl slăvim bine (pe Dumnezeu), dar nu viețuim bine (după voia Lui adică) mai mult îl necinstim.

— De voiești să fi slăvit, nu dori slava; dacă voiești să fi înalt, nu te înalța. De altfel chiar așa este firea lucrului, pe cel ce nu umblă după slavă toți îl respectă, pe cînd pe cel ce o caută toți îl disprețuiesc.

— Dacă vrei, numai atunci Dumnezeu va lucra. Nu te teme și nici să te lenevești, cînd noi voim, El va spori voința noastră.

— Cel ce caută liniștea și inactivitatea, nu caută pe cele ale lui Hristos.

(Omilia VIII la epistola către Filipeni)

— Ți-a făcut gură? Ei bine aceasta să nu vorbească nimic din cele ce nu se cuvînt.

Ți-a făcut picioare, nu ca să alergi spre rele ci spre lucruri bune.

Ți-a făcut stomac, nu ca să-l spargi cu mîncărurile, ci ca să poți trăi și gîndi.

A făcut meșteșugurile și artele frumoase, ca astfel viața să ni se pară mai frumoasă și mai plăcută prin traiul în comun.

A dat pămîntul nu cu scopul ca tu să te folosești de el mai mult decît alții.

(Omilia XI la epistola către Filipeni)

Sfîntul Grigorie de Nazianz

Din literatura patristică (adică a scrierilor Sfinților Părinți) se desprinde chipul de mare Ierarh al Sfîntului Grigorie de Nazianz. El este alături de alți doi mari luceferi ai Bisericii Ortodoxe: Sf. Vasile cel Mare și Grigorie de Nyssa denumiți după originea lor Părinți Capadochieni.

Sf. Grigorie de Nazianz a văzut lumina zilei la anul 329 în Arianz, un sat nu departe de Nazianz în Capadochia, ca fiu al episcopului de mai tirziu Grigorie, numit cel bătrîn. Mama sa Nona, era o creștină pioasă și de o rară energie. Episcopul Grigorie a păstorit în Nazianz timp de 46 de ani, de unde îi vine și numele de „cel bătrîn“.

Datorită condiției pe care o avea în familia sa Sfîntul Grigorie primi o frumoasă educație religioasă din partea ambilor părinți, dar mai ales din partea mamei sale Nona care a avut asupra lui influență covârșitoare, așa cum a avut Emilia și Macrina cea Tinăra asupra Sf. Vasile. Sf. Grigorie mai are un frate: Cezar, medic învățat și o soră Gorgonia.

Învățăturile elementare Sf. Grigorie le primește în casa părintească, în Arianz, apoi studiile mai înalte le face la școala din Cezareea Capadochiei, unde cunoaște pe viitorul său prieten Vasile. De aci trecu în Cezareea Palestinei, bogată prin bibliotecă și amintirile unui alt mare scriitor creștin Origen, apoi trecu la Alexandria, iar ultimele studii și le face la Atena, unde va rămîne 8 sau 9 ani pînă la anul 358 sau 359. Aici studie gramatică, retorica, matematica, filozofia și poezia. În Atena legă o strînsă prietenie cu Sf. Vasile, prietenie ce va dura pînă la moartea acestuia. Din studiile pe care le-au făcut la Atena, au tras mult folos în viață. Au ajuns să stăpînească foarte bine gramatica, din retorică și-au însușit regulile acesteia pentru a-și putea exprima gîndirea într-o formă frumoasă. Din timpul cît au stat la Atena au căutat ca pe cele bune să le folosească, iar de cele rele să se ferească. Pe lîngă studiile profane ei au mai cercetat și aprofundat și adevărurile Sfintei Scripturi și au dus o viață curată. Progresul pe care l-a făcut Sf. Grigorie în studii era atît de strălucit, încît ceilalți studenți îl rugau să le țină lecții și să le lămurească diferite probleme. Himeriu și Proheresiu i-au fost profesorii din cei mai străluciți.

După un răstimp de 8-9 ani petrecuți în Atena, încărcat cu bogate cunoștințe teoretice la vîrsta de 30 ani (anul 359), Grigorie părăsește Atena trece prin Constantinopol unde întîlnește pe fratele său Cezar - care practica aici medicina - și pleacă împreună la Nazianz. Aici primește în curînd botezul creștin, după care nu peste multă vreme se dedică vieții ascetice, retrăgîndu-se pe malul riului Iris, unde își ducea viața retrasă și prietenul său Vasile. În acest loc departe de zgomotul vieții de toate zilele, în liniștea singurătății unde sufletul lor se simțea mai aproape de Dumnezeu, erau mai liniștiți și mai aplecați a-și agoniși comoară în cer. Ei practicau asceza și studiau sfintele Scripturi și alte scrieri creștine. Aici lucrează cu prietenul său la alcătuirea primei filocalii (culegeri din scrierile lui Origen). Deși atît Sf. Grigorie cît și Sf. Vasile doreau să rămînă departe de frămîntările religioase provocate de ereticii arieni și de alți eretici, totuși ei sînt împinși prin forța împrejurărilor, în primele rînduri de luptă și ajung cu timpul ca — smulși din singurătate — să intre în rîndul celor mai de seamă luptători și apărători ai credinței ortodoxe.

În acest timp Episcopului Grigorie i s-a creat o situație neplăcută în Eparhie din pricina arienilor (adepti ai ereticului Arie). Pentru liniștirea credincioșilor Sf. Grigorie este silit ca la anul 361 să părăsească singurătatea și să se întoarcă la Nazianz, unde va restabili liniștea eparhiei. Din acest moment, credincioșii care vedeau în el pe apărătorul credinței ortodoxe și pe omul păcii,

doreau să-l aibă ca preot al lor. Tatăl său, care era bătrîn și simțea nevoia sprijinului fiului său, în administrarea eparhiei, împărțea și el dorințele credincioșilor. De aceea aproape în mod forțat — după ce Sf. Grigorie a cedat cu multă greutate stăruințelor de a fi preoțit, fu hirotonit întru preot. Actul acesta însă, pentru care dînsul nu se simțea destul de pregătit, l-a făcut să plece din nou în singurătate — pentru care el simțea o deosebită dragoste — la prietenul său Vasile, de unde se întoarce abia peste un an, la repetatele stăruințe ale tatălui său. Cu această ocazie ține o cuvîntare „Despre fugă“, prin care își justifică fuga în singurătate, arătînd marea preoției pentru care el se simte nevrednic și greaua răspundere a preotului. De aici înainte el rămîne lîngă tatăl său și îi este de mare sprijin.

La anul 371 Sf. Grigorie a fost numit episcop de Sasima în Capadochia. El rămîne însă mai departe la Nazianz pînă la moartea tatălui său întimplat la anul 374. Curînd după aceasta moare și mama sa. În acelaș an Sf. Grigorie se retrage la minăstirea Sf. Tecla, din Seleucia, în Isauria. La stăruința unei delegații de ortodocși venită de la Constantinopol, în 378, după moartea împăratului Valens și la îndemnul Sf. Vasile, Sf. Grigorie pleacă în 379 la Constantinopol pentru a regrupa biserica ortodoxă de acolo, care a fost tulburată de arieni. Viața sa exemplară și darul său cuvîntător deosebit a grupat în jurul său pe credincioși în capela numită Anastasis (invierea). În această capelă Sf. Grigorie rosti cele cinci Cuvîntări teologice, care i-au adus, mai tirziu numele de *Teologul*. Izbînda sa misionară contra arienilor creștea. Dar bunătatea sa i-a adus și neplăceri, ca aceea provocată de încercarea nereușită a lui Maxim Cinicul de a uzurpa prin viclenie și complot scaunul episcopal al Capitalei. Munca lui, virtuțile lui de monah cu viață severă, succesele lui misionare contra ereticilor au dus la instalarea lui oficială ca episcop al cetății de către însuși împăratul Teodosie la anul 380. Sinodul II Ecumenic, care se deschide în luna mai a anului 381 la Constantinopol confirmă alegerea Sf. Grigorie ca episcop de Constantinopol și el fu instalat de Meletie al Antiohiei. După moartea acestuia, care veni între timp, Sf. Grigorie a fost chemat la președenția Sinodului probabil grație prestigiului său crescînd sau grație canonului 3 al acestui sinod, care prevedea rangul de onoare al patriarhului Constantinopolului. Episcopii egipteni și macedoneni, sosiți mai tirziu la Sinod, au pus problema canonicității alegerii Sf. Grigorie în scaunul de Constantinopol. I se reproșă că el era deja episcop de Sasima. Sf. Grigorie bărbat sensibil și iubitor de pace, își dădu dimisia. Printr-o cuvîntare mișcătoare, își luă rămas bun de la episcopii din sinod, iar prin alta de la biserica pe care o păstorise din noiembrie 380 pînă în iunie 381, povățuind pe credincioșii acesteia să rămînă în credința ortodoxă și să se supună poruncilor lui Dumnezeu. Se retrase apoi la Nazianz, unde conduse biserica de aici pînă în 383, cînd prin sprijinul lui se alege episcop un văr al lui, Eulaliu. Acum se retrage la casa sa din Arianz, unde petrece ultimele zile ale vieții, în rugăciune ocupîndu-se cu compunerea de poezii și de studii. A murit la anul 389 sau 390, în vîrstă de 60 de ani.

Sf. Grigorie Teologul de Nazianz, avea un suflet cald și impresionabil, pe care cruda realitate îl atîngea foarte dureros. Nu era un om al acțiunii și mai ales al unei acțiuni stăruitoare și prelungite. Ii plăcea mai mult singurătatea. Dacă Sf. Vasile era om de conducere, Sf. Grigorie nu se distinge prin însușiri de conducător, el era un gînditor adînc și un strălucit cuvîntător. Era născut cuvîntător, era socotit ca cel mai mare cuvîntător al timpului său.

(Continuare în pag. 4)

Sfântul Grigorie de Nazianz

(Continuare din pag. 3)

Sf. Grigorie de Nazianz a scris foarte mult. Toate scrierile lui sînt adunate în patru cărți mari. El a scris cuvîntări, poezii și scrisori.

Sf. Grigorie de Nazianz este o comoară de învățăminte pentru preotul și creștinul zilelor noastre. El ne spune că preoția este un har, este o știință și este o artă. El a conceput și a trăit preoția ca pe cea mai sfîntă teamă și cea mai înaltă încordare a ființei lui, din chiar momentul hirotoniei lui întru diacon și preot. Preoția creștină e ceva mare, nu se egalează nici chiar cu vrednicia ingerească. Preotul e în primul rînd păstor al credincioșilor, adică doctor de suflete, făcînd tot ce-i stă în putință spre a preveni pe cele sănătoase, spre a vindeca pe cele bolnave. El a scris un tratat despre preoție unde aduce o nesfîrșită bogăție de doctorii duhovnicești strînse dealungul unor mari experiențe pastorale. Predicile, scrisorile, corespondența, vizitele canonice, sînt larg folosite pentru creșterea duhovnicească.

Sf. Grigorie este conștient de misiunea creștinismului în acea vreme, care ca învățatură nouă și program nou de viață, trebuia să creieze și omul cel nou. El își dă toată osteneala, în vederea plămîuirii spirituale a acestui om nou. Creștinul ca om nou, este fiu adoptiv al lui Dumnezeu, evlavios și cu viață curată dar și insetat după lumina științei și culturii, pe care le socotește necesare.

Pentru ca să se ajungă la o viață nouă, Sf. Grigorie Teologul își dă seama că nu este posibil decît prin schimbări sociale însemnate. De aceea, el porcede de la o vastă lucrare socială în care și-a cheltuit cea mai mare parte a puterilor lui și prin care el se așează în rîndul pionierilor progresului.

Fiindcă Sf. Grigorie Teologul iubea profund pe om, fără deosebire de credință, de rasă sau rang social, nu putea suporta spectacolul degradant al unei societăți în care o minoritate exploata poporul menit prin legi la o existență neomenească. De acum el pornește o luptă aprigă din ce în ce mai intensă împotriva aristocrației latifundiare, bancare și comerciale, pentru a o determina să renunțe la exploatare și să-și împartă bunurile materiale cu săracii.

Pentru a elimina profundele contradicții economice și sociale ale vremii lui, Sf. Grigorie Teologul, propune întoarcerea la starea paradisiacă unde nu erau nici bogați, nici săraci, nici liberi, nici sclavi, ci toți erau egali. Firea însăși ne arată că numai viața de obște (viața în comun) va pune capăt neînțelegerilor și suferințelor. El ne mai spune că „Nici un om nu e sclav prin natură, căci numai violența, nu natura, a împărțit în două cele ale oamenilor“. El nu a fost numai un învățător ci a dat și exemplul viu, împărțînd întreaga sa avere săracilor din Nazianz. Acestea au fost soluțiile pe care le-a dat Sf. Grigorie la strigătul lumii de atunci după dreptate. Lumea însă în afară de dreptate dorea și pace, pentru că pacea înseamnă viață.

Sf. Grigorie prețuiește pacea și lupta pentru pace. „Scumpă pace — zice el — cit este de dulce numele tău! Iubită pace, pe care o dau popoului meu și pe care poporul mi-o dă mie! Tu, pace, ești esența proprie a Dumnezeirii, pentru că Dumnezeu prin Sfintele Scripturi, se numește Dumnezeu păcii. Pace iubitoare, bun neprețuit pe care toată lumea îl laudă și pe care din nefericire, atît de puțini știu să-l păstreze!“.

Astăzi mai mult ca oricînd, popoarele, lumii doresc pace, acest bun scump inimii Sf. Grigorie. Astăzi mai mult ca oricînd popoarele lumii strigă ca un singur om: Pace! Vrem pace! Dorim Pace, căci pacea înseamnă viață! De aceea mai

Sfînta Taină a Botezului

Prin Sfintele Taine înțelegem niște lucrări văzute instituite de însuși Mîntuitorul Hristos prin care se împărtășește creștinului în formă nevăzută harul lui Dumnezeu. După credința Bisericii noastre ortodoxe, Sf. Taine sînt în număr de șapte, existența lor fiind mărturisită și de Sf. Scriptură și de practica bisericească veche apostolică. Ele au rămas neschimbate așa cum ne-au fost rînduite de însuși Mîntuitorul. Aceste șapte Sf. Taine sînt: Botezul, Mirul, Sf. Cuminecătură, Pocăința, Preoția, Nunta și Maslul.

Sf. Taină a Botezului e cea dintîi dintre cele șapte Sf. Taine. E prima Sf. Taină nu numai în ordinea numerică ci și în ordinea importanței fiindcă Sf. Botez e ușa prin care intrăm în corabia cea sfîntă a lui Hristos, adică în Biserică și e totodată condiția esențială pentru a putea primi și celelalte Sf. Taine; e Taina prin care ne cîștigăm dreptul și numele de creștin, e aceea care — așa cum mărturisește Sf. Pavel — „ne învrednicește să luăm parte la moștenirea sfinților întru lumină“ (Col. 1, 12), căci ceea ce s-a întîmplat la botezul lui Iisus în Iordan se repetă și la botezul ori cărui credincios. Cerul se deschide deasupra capului celui botezat; Duhul Sf. coboară în inima lui și o sfințește și o face lăcaș plăcut Lui-și. Tatăl din ceruri privind — în acel suflet curățit — icoana Fiului Său cel Unuia născut, ne vorbește zicînd: „Acesta este fiul meu cel iubit, întru care bine am voit.“ (Mt. 3,17). Fiecare nou botezat e un fiu iubit al lui Dumnezeu.

Sf. Botez este Taina prin care se șterge păcatul strămoșesc, ca și toate celelalte păcate, și-l face pe cel ce-l primește mădular al Bisericii, renăscut la o nouă viață. Harul Botezului se dă prin lucrarea văzută a întregii scufundări în apă a celui ce se botează și prin chemarea Sf. Treimi.

Sf. Taină a Botezului a fost rînduită de Mîntuitorul cînd le-a încredințat Apostolilor Săi îndatorirea de a administra această Sf. Taină, după slăvita Sa înviere și cînd le-a zis: „Mer. gînd, învățați toate neamurile, botezîndu-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sf. Duh“ (Mt. 28, 19)

Sf. Apostoli ascultînd de această poruncă a Mîntuitorului începură îndată încă din ziua Cincizecimii (F. A. 2, 1—5; 19, 6), să vestească necesitatea acestei Sf. Taine și s-o administreze, tuturor aceluia care voiau să primească noua credință așa după cum rezultă din cartea Faptele Apostolilor.

Sf. Botez fiind Taina legii noi e absolut necesar pentru mîntuire. Toți cei care vor să se mîntuiască trebuie să primească botezul. Din învățătura de credință a Bisericii noastre ortodoxe știm că prin păcatul lui Adam toți ne naștem înținați de păcatul strămoșesc. Înținați fiind cu acest păcat nu putem intra în împărăția lui Dumnezeu. Numai prin Sf. Botez a rînduit Mîntuitorul remediul potrivit care șterge păcatul strămoșesc și ne face fii ai lui Dumnezeu, părtășii vieții supranaturale și moștenitori ai Raiului. Mîntuitorul zice: „In adevăr, în adevăr vă spun: de nu se va renaște cineva din apă și din Duh, nu va în-

mult ca oricînd Sf. Grigorie ne poruncește să luptăm pentru pace, ca să fim fii ai lui Dumnezeu.

El a fost model luminos pentru conducătorii ortodoxiei și pentru școlile de învățatură bisericească. Evlavios, învățat, clar văzător, iubitor de popor, desinteresat, el nu a precupețit nimic pentru ridicarea duhovnicească a turmei lui.

Drept aceea învățăturile lui, viața lui să ne fie pildă de urmat pe căile care duc spre fericirea și pacea pe pămînt și mîntuirea în ceruri.

Diacon C. VOICU

tra în împărăția lui Dumnezeu“ (In. 3, 5). Din aceste cuvinte ale Sf. Scripturi rezultă clar că prin lucrarea văzută a Sf. Botez se întîmplă și o altă lucrare nevăzută a Sf. Duh, prin care se face intrarea în împărăția lui Dumnezeu de pe pămînt, care e Biserica și în împărăția lui Dumnezeu care e în cer.

Fer. Augustin ne învață zicînd că pentru noi creștinii sînt două nașteri: una pămîntească și alta cerească; una a cărnii, alta a sufletului; una din bărbat și din femeie, alta de la Sf. Duh și de la Biserică; una face din noi fii ai trupului, cealaltă fii ai spiritului; una ne înlănțuiește păcatului originar, cealaltă ne dezleagă de legăturile oricărui păcat.

Sf. Irineu ne învață și el zicînd că după cum grîul care e măcinat și făcut făină nu poate deveni aluat și cu atît mai puțin pîine, fără apă, tot așa nici noi nu putem să ne unim cu Iisus Hristos și să formăm cu El un singur trup tainic, fără acea apă dătătoare de viață a harului, care e apa Botezului.

Un gînditor creștin spunea că pămîntul uscat nu va putea produce nici un fel de rod dacă nu e udat printr-o ploaie binefăcătoare; tot așa nici sufletul nostru nu e în stare să producă roadele vieții celei veșnice dacă nu-i spălat de apa Botezului.

Sf. Taină a Botezului produce în sufletul celui botezat diferite efecte sau roade foarte prețioase și anume:

a). Iertarea tuturor păcatelor, atît a păcatului strămoșesc cît și a păcatelor personale care sînt în suflet. Dovadă în această privință avem cuvintele Sf. Petru, care zice: „Pocățiți-vă și să se boteze fiecare din voi în numele lui Iisus Hristos spre iertarea păcatelor“. (F. A. 2, 38).

b). Sf. Pavel îi numește pe cei botezați „sfinții“ înaintea lui Dumnezeu, cînd zice: „Ci v-ați spălat, ci v-ați sfințit“ — (I. Cor. 6, 11).

c). Prin Sf. Botez ne naștem duhovnicește primind o viață nouă, împărtășindu-ne din viața lui Hristos, după cum zice tot Sf. Pavel „Cîți în Hristos v-ați botezat, în Hristos v-ați și îmbrăcat“ (Gal. 3, 27).

Sf. Grigorie de Nazianz zice în legătură cu aceasta că după cum un vas de metal sfărîmat în bucăți poate fi prelucrat de meșter din nou în foc și poate deveni un vas nou, tot așa Iisus Hristos prin focul harului dumnezeesc dă sufletului o viață nouă prin Sf. Botez.

d). După primirea Sf. Botez nu mai sîntem noi care trăim ci Hristos trăește în viața noastră după cuvintele Sf. Pavel, care zice: „De acum nu mai visez eu, ci viață în mine Hristos“ (Gal. 2, 20.)

e). Prin Sf. Botez ne împreunăm cu Hristos și prin această împreunare devenim fii ai lui Dumnezeu. „Dacă sîntem fii, sîntem și moștenitori“ (Rom. 8, 17).

Din cele spuse cunoaștem valoarea acestei Sf. Taine a Botezului, mijloc absolut necesar pentru sfințirea și mîntuirea noastră. Să recunoaștem mila și bunătatea lui Dumnezeu care printr-un mijloc atît de ușor a binevoit să vindece rănile sufletului nostru și să ne recunoască printre fiii săi cei iubiți.

Să ne reamintim ori de cîte ori intrăm în biserică de darul cel mare pe care l-a făcut Dumnezeu cu noi creștinii, dîndu-ne această Sf. Taină a Botezului și să ne hotărîm să nu întinăm cu nici o pată haina cea curată a sufletului nostru. Ea ne va fi cheazășie a unei vieți bune și fericite aici pe pămînt și motiv de supremă mîngăiere în lumea de dincolo.

Al. Moisiu